

ಧಾರಣಪಾರಣವ್ರತ	2
ಧಾರಣಪಾರಣ ಎಂದರೇನು	2
ಯಾವಾಗ ಮಾಡಬೇಕು	3
ಧಾರಣಪಾರಣವ್ರತದ ಫಲಗಳು	6
ಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿ ವೈರಾಗ್ಯ, ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪ್ರೀತಿ	6
ಬಂಧುಹತ್ಯೆಯ ಪಾಪದ ನಾಶ	6
ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹ	9
ವ್ರತದ ಕ್ರಮ	9
ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಏಕಾದಶಿಯಂದು ವ್ರತದ ಆರಂಭ	9
ದಶಮಿಯಂದು ಸರ್ವಥಾ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಬಾರದು	11
ವಿದ್ವಿಧೈಕಾದಶಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ	14
ಅಧಿಕಮಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪದೆಯಂದು ಆರಂಭ	15
ಧಾರಣೆಯ ದಿನದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು	17
ಪಾರಣೆಯ ದಿನದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು	19
ವ್ರತದ ಸಮರ್ಪಣೆ	24
ಪಾರಣೆಯ ದಿವಸವೇ ಸಮರ್ಪಣೆ, ಧಾರಣೆಯ ದಿವಸವಲ್ಲ	24
ವ್ರತಸಂಪೂರ್ತಿಗಾಗಿ ಎಂಟು ಕುಂಭದಾನ	25

ವಿಶ್ವನಂದಿನಿ ಲೇಖನಮಾಲೆ – 268

ಧಾರಣಪಾರಣವ್ರತ

ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಮಾಸದಲ್ಲಿ
ಮಾಡಬಹುದಾದ ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ವ್ರತ ಧಾರಣಪಾರಣವ್ರತ.
ಈ ವ್ರತದ ಕುರಿತು ನಾವು ತಿಳಿಯೋಣ.

ಧಾರಣಪಾರಣ ಎಂದರೇನು

ಧಾರಣ ಎಂದರೆ ಉಪವಾಸ. ಪಾರಣ ಎಂದರೆ
ಉಪವಾಸವನ್ನು ಮುಗಿಸುವ ಊಟ. ಒಂದು ದಿವಸ
ಉಪವಾಸ, ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ಪಾರಣೆ, ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ
ಮತ್ತೆ ಉಪವಾಸ, ಅದರ ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ಪಾರಣೆ ಹೀಗೆ
ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದು ದಿವಸ ಉಪವಾಸ ಹದಿನೈದು ದಿವಸ
ಪಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಧಾರಣಪಾರಣವ್ರತ
ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಧಾರಣಪಾರಣವೃತ್ತದ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರು **ಏಕಾಂತರೋಪವಾಸವೃತ್ತ**. ಏಕ ಎಂದರೆ ಒಂದು. ಅಂತರ ಎಂದರೆ ಬಿಡುವು. ಒಂದು ದಿನ ಉಪವಾಸ ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ಉಪವಾಸಕ್ಕೆ ಬಿಡುವು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವ ವೃತ್ತ ಏಕಾಂತರೋಪವಾಸವೃತ್ತ.

ಯಾವಾಗ ಮಾಡಬೇಕು

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಭವಿಷ್ಯೋತ್ತರ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವಿದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ಸ್ಮೃತಿಮುಕ್ತಾವಲಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ –

ಜಾತುರ್ಮಾಸ್ಯೇ ತಥಾ ಜಾಸದ್ಯೇ
ಮಾಸಿ ಕೌಂತೇಯ ಸುವೃತ್ತಮ್ |
ಪಶ್ಚಾತ್ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ರಾಜೇಂದ್ರ
ತದಾರಭ್ಯ ಸಮಾಚರೇತ್ |
ಆದೌ ಮಾಸಿ ತಥಾ ಜಾಂತೇ
ಜಾತುರ್ಮಾಸ್ಯಮಥಾಪಿ ವಾ |

ಧಾರಣಪಾರಣವ್ರತವನ್ನು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಆಚರಿಸಬಹುದು.

ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯದ ಮೊದಲ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಆಷಾಢಮಾಸದ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಏಕಾದಶಿಯಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಶ್ರಾವಣಮಾಸದ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ದ್ವಾದಶಿಯವರೆಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಆಚರಿಸಬೇಕು.

ಹಾಗೆಯೇ ಆಶ್ವೀನಮಾಸದ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಏಕಾದಶಿಯಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಕಾರ್ತೀಕಮಾಸದ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ದ್ವಾದಶಿಯವರೆಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಆಚರಿಸಬೇಕು.

ಅಥವಾ ಆಷಾಢ ಮಾಸದ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಏಕಾದಶಿಯಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಕಾರ್ತೀಕ ಮಾಸದ ದ್ವಾದಶಿಯವರೆಗೆ ಸಮಗ್ರ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಬಹುದು.

ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಆಚರಿಸುವವರು ಆಷಾಢ ಅಥವಾ ಆಶ್ವೀನದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಬೇಕು.

ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಆಚರಿಸುವವರು ಆಷಾಢ ಮತ್ತು
ಆಶ್ವೀನದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಬೇಕು.

ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಆಚರಿಸುವವರು ಆಷಾಢ, ಶ್ರಾವಣ,
ಭಾದ್ರಪದ, ಆಶ್ವೀನಗಳಲ್ಲಿ – ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯದ
ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ – ಆಚರಿಸಬೇಕು.

ಅಧಿಕಮಾಸ ಬಂದಾಗಲೂ ಸಮಗ್ರ ಅಧಿಕಮಾಸದಲ್ಲಿ
ಧಾರಣಪಾರಣವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು
ಬೃಹನ್ನಾರದೀಯ ಪುರಾಣ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಬೇರೆಯ ಯಾವುದೇ ಮಾಸದಲ್ಲಿಯೂ ಇದನ್ನು
ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ, ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯದ ಸಮಯ ಮತ್ತು
ಅಧಿಕಮಾಸದ ಸಮಯ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದು.

ಧಾರಣಪಾರಣವೃತ್ತದ ಫಲಗಳು

ಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿ ವೈರಾಗ್ಯ, ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪ್ರೀತಿ

ಸಚ್ಚಾಸ್ತ್ರಗಳು ವಿಧಾನ ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ಉಪವಾಸ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯ. ಕಾರಣ, ಉಪವಾಸಗಳು ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹವನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಅವು ನಮ್ಮ ಭಕ್ತಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಉಪವಾಸದ ಮುಖ್ಯಫಲ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪ್ರೀತಿ. ಪ್ರಸನ್ನನಾದ ಸ್ವಾಮಿ ಭಕ್ತಿ ಜ್ಞಾನ ವೈರಾಗ್ಯಗಳನ್ನು ಕರುಣಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಬಂಧುಹತ್ಯೆಯ ಪಾಪದ ನಾಶ

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉಪವಾಸವೂ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಪನಾಶವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ವಿಶಿಷ್ಟಪುಣ್ಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಏಕಾಂತರೋಪವಾಸವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡುವದರಿಂದ
ಉಂಟಾಗುವ ಆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಫಲವೇನು ಎನ್ನುವದನ್ನು
ಭವಿಷ್ಯೋತ್ತರ ಪುರಾಣ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

**ಶೃಣು ಕೌಂತೇಯ ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ
ವ್ರತಂ ಧಾರಣಪಾರಣಮ್
ಬಂಧಾದಿವಧದೋಷಘ್ನಂ
ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯನಿಯಾಮಕಮ್**

ಬಂಧುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪಾಪ ಈ
ಧಾರಣಪಾರಣವ್ರತದಿಂದ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಂಧುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಪಾಪ ಎಂದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆಯ
ಪಾಪ. ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಮತ್ತು ನಾವು
ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಪಾಪಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕಟ್ಟ
ಕಡೆಯ ಪಾಪ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆ. ಅದರ ಮೇಲಿನ ಪಾಪಗಳನ್ನು
ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಘೋರವಾದ

ಬಂಧುಹತ್ಯೆಯ ದೋಷವೇ ಈ ಧಾರಣಪಾರಣವ್ರತದಿಂದ
ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆಯ ದೋಷ ನಾಶವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಹನ್ನೆರಡು
ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ
ಅಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ವ್ರತ
ಸಮಾನ ಎಂದರೆ ಈ ವ್ರತದ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ ನಮಗೆ
ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತವಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯ
ಸ್ಮರಣೆಯೊಂದಿಗೆ, ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯೇ ನಿಂತು
ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಅವನ ಪೂಜೆಯೆಂದು ಎಂಬ ಅನುಸಂಧಾನ
ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡುವ ವ್ರತ ಇಂತಹ ಘೋರಪಾಪವನ್ನು
ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹ

ಉಪವಾಸದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ನೇರ ಪರಿಣಾಮ ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹ. ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಈ ಉಪವಾಸ ಮತ್ತು ಪಾರಣೆಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೇಲೂ ಹಿಡಿತ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹವಿಲ್ಲದೇ ದೇವರ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ವೈರಾಗ್ಯದ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರೇ ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹ. ಅಂತಹ ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹ ಈ ಧಾರಣಪಾರಣದ ವ್ರತ.

ವ್ರತದ ಕ್ರಮ

ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಏಕಾದಶಿಯಂದು ವ್ರತದ ಆರಂಭ

ಹೇಗೆ ಏಕಾದಶಿಯ ಉಪವಾಸ ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣುಪಂಚಕದ ಉಪವಾಸ ಹೇಗೆ ಇಂತಹ ತಿಥಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಯಮವಿದೆಯೋ ಹಾಗೆ ಈ ಧಾರಣಪಾರಣವ್ರತ

ತಿಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಧಾರ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯ
ಸೂರ್ಯೋದಯದಿಂದ ಎರಡನೆಯ
ಸೂರ್ಯೋದಯದವರೆಗೆ ಉಪವಾಸ. ಎರಡನೆಯ
ಸೂರ್ಯೋದಯದ ದಿವಸ ಊಟ. ಮತ್ತೆ ಮೂರನೆಯ
ಸೂರ್ಯೋದಯದಿಂದ ನಾಲ್ಕನೆಯ
ಸೂರ್ಯೋದಯದವರೆಗೆ ಉಪವಾಸ. ಹೀಗೆ ಸಾವನ
ದಿವಸಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಧಾರಣಪಾರಣ ವ್ರತ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಆದರೂ ವ್ರತದ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ತಿಥಿಯ ನಿಯಮವಿದೆ, ಮತ್ತು
ದಶಮಿಯಂದು ಸರ್ವಥಾ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಬಾರದು.

ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಏಕಾದಶಿಯ ತಿಥಿಯಂದೇ ಈ
ವ್ರತವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬೇಕು. ದ್ವಾದಶಿಯಂದು ಪಾರಣೆ. ಮತ್ತೆ
ಮೂರನೆಯ ದಿವಸ ಉಪವಾಸ ಅದರ ಮೂರನೆಯ ದಿವಸ
ಪಾರಣೆ.

ಹೀಗೆ ಸಮಗ್ರ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಈ ವ್ರತವನ್ನು
ಆಚರಿಸಬೇಕು.

ದಶಮಿಯಂದು ಸರ್ವಥಾ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಬಾರದು

ಹೀಗೆ ಒಂದು ದಿವಸ ಉಪವಾಸ ಒಂದು ದಿವಸ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೆಲವು ಬಾರಿ, ತಿಥಿಗಳ ವೃದ್ಧಿ ಕ್ಷಯಗಳಿಂದ ನವಮಿಯಂದು ಪಾರಣೆ ಒದಗಿ ದಶಮಿಯಂದು ಉಪವಾಸ ಒದಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದಶಮಿಯಂದು ಮಾಡುವ ಉಪವಾಸ ಮಹತ್ತರ ಅನರ್ಥವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಚಾರ್ಯರು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ದಶಮಿಯಂದು ಉಪವಾಸದ ಪ್ರಸಕ್ತಿ ಬಂದರೆ ಉಪವಾಸ ಮಾಡದೇ, ನವಮಿ, ದಶಮಿ ಎರಡೂ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡಿ ಏಕಾದಶಿಯಂದೇ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇಲ್ಲೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸಬಹುದು.

ಆಚಾರ್ಯರು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿರುವುದು ಏಕಾದಶಿಯ ಉಪವಾಸವನ್ನು ದಶಮಿಯಂದು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು.

ಆದರೆ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಧಾರಣಪಾರಣವ್ರತವನ್ನು ಹೀಗಾಗಿ ನವಮಿ ಪಾರಣೆಯಾಗಿದೆ, ದಶಮಿಯಂದು ಉಪವಾಸ ಬಂದಾಗ ದಶಮಿಯಂದು ಧಾರಣಪಾರಣದ ಉಪವಾಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಮತ್ತು ಏಕಾದಶಿಯಂದು ಏಕಾದಶಿಯ ಉಪವಾಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ನವಮಿ ದಶಮಿಗಳಂದು ಎರಡು ದಿವಸ ಊಟ ಮಾಡುವ ಬದಲು, ದಶಮಿ ಏಕಾದಶಿಗಳಂದು ಎರಡು ದಿವಸ ಉಪವಾಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ತಪ್ಪೇನಿದೆ. ವಿಶೇಷ ಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೀಗಿದೆ.

ಎಲ್ಲ ವ್ರತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದು ದಿನತ್ರಯಗಳ ವ್ರತ. ಹೀಗಾಗಿ ದಿನತ್ರಯದ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರಿಯಾಗಿಯೇ ನಾವು ಉಳಿದ ಸತ್ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ದಿನತ್ರಯವನ್ನು ಉಳಿದ ಸತ್ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಬಾರದು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ದಶಮಿಯಂದು ಮದುವೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಕ್ತಿ
ಬಂದಾಗ ಆ ದಿವಸ ಪ್ರಸ್ತವನ್ನು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ
ದಶಮಿ, ಏಕಾದಶಿ, ದ್ವಾದಶಿಗಳಂದು ಮೈಥುನ ನಿಷಿದ್ಧ.

ಮದುವೆಯ ರಾತ್ರಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತವಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ,
ದಶಮಿಯಂದು ಮದುವೆಯಾದಾಗ ಪ್ರಸ್ತವನ್ನು ದಶಮಿಯ
ಕಾರಣ ಮುಂದೂಡಿ ದಿನತ್ರಯದ ವ್ರತವನ್ನು
ಪಾಲಿಸುತ್ತೇವೆಯೇ ಹೊರತು, ಮದುವೆ ಎಂದು
ದಶಮೀವ್ರತವನ್ನು ಸಂಕೋಚಗೊಳಿಸುವದಿಲ್ಲ.

ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ರಾದ್ಧ. ಏಕಾದಶಿಯಂದು ಶ್ರಾದ್ಧ ಒದಗಿದಾಗ,
ಏಕಾದಶಿಯ ದಿವಸ ಸರ್ವಥಾ ಭೋಜನವಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ
ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ದ್ವಾದಶಿಯ ದಿವಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಹೀಗೆ ದಿನತ್ರಯದ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರಿಯಾಗಿ ಉಳಿದದ್ದನ್ನು
ಹೊಂದಿಸಬೇಕು.

ದಶಮೀ ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವದು ದೂರ ಉಳಿಯಿತು,
ದಶಮಿಯ ಸಂಪರ್ಕವಿರುವ ಏಕಾದಶಿಯಂದೇ ಉಪವಾಸ
ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವದು ಶ್ರೀಮದಾಚಾರ್ಯರ ನಿರ್ಣಯ.

ಹೀಗಾಗಿ ಏಕಾಂತರೋಪವಾಸವ್ರತದಲ್ಲಿ ನವಮಿಯಂದು
ಪಾರಣೆ ಒದಗಿ ದಶಮಿಯಂದು ಉಪವಾಸ ಒದಗಿದಾಗ
ದಶಮಿಯಂದು ಉಪವಾಸ ಮಾಡಬಾರದು. ಊಟ
ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾರಣ ಧಾರಣಪಾರಣಕ್ಕಿಂತ, ಸಕಲ
ಕರ್ಮಗಳಿಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದು ದಿನತ್ರಯದ ವ್ರತ.

ವಿದ್ಯೈಕಾದಶಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ

ದಶಮಿಯಂದು ದಶಮಿಯ ಆಚರಣೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಏಕಾದಶಿಗೆ
ದಶಮೀ ವೇಧವಿರುವದರಿಂದ ಏಕಾದಶಿಯಂದು ದಶಮಿಯ
ಆಚರಣೆ. ದ್ವಾದಶಿಯಂದು ಏಕಾದಶಿಯ ಉಪವಾಸ.
ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನವಮಿ ಪಾರಣೆ ಬಂದಾಗ ಏನು
ಮಾಡಬೇಕು.

ಉತ್ತರ ಸರಳವಿದೆ. ದಶಮಿಯಂದು ಸರ್ವಥಾ
ಉಪವಾಸವಿಲ್ಲ.

ನವಮಿಯಂದು ಪಾರಣೆ. ದಶಮಿಯಂದೂ ಊಟ.
ವಿದ್ಯೈಕಾದಶಿಯಂದೂ ಊಟ. ದ್ವಾದಶಿಯಂದು ಉಪವಾಸ.
ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ಪಾರಣೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆ ದಶಮೀ ತಿಥಿ ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕೆ ಇದ್ದಾಗ
ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ.

ಅಧಿಕಮಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪದೆಯಂದು ಆರಂಭ

ಅಧಿಕಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ದಿವಸವೇ ಉಪವಾಸ.
ಎರಡನೆಯ ದಿವಸ ಪಾರಣೆ.

ಅಧಿಕಮಾಸದಲ್ಲಿ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯಂದು ಪಾರಣೆ
ಒದಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ದಶಿಯ ಪಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ವ್ರತವನ್ನು
ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಕಾರಣ ಅದು ಅಧಿಕಮಾಸದ ವ್ರತ.
ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ –

ದ್ವಾದಶಿ ಪಾರಣೆ. ತ್ರಯೋದಶಿ ಉಪವಾಸ. ಚತುರ್ದಶಿ ಪಾರಣೆ. ಮತ್ತೆ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ಉಪವಾಸ ಒದಗುತ್ತದೆ. ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ಅಂದರೆ ನಿಜಮಾಸದ ಪ್ರತಿಪದೆಯಂದು ಪಾರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಧಿಕಮಾಸದಲ್ಲಿ ವ್ರತಸಮಾಪ್ತಿ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು ಅಧಿಕಮಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಆರಂಭ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕಾದ ವ್ರತವಾದ್ದರಿಂದ ಚತುರ್ದಶಿಯಂದೇ ಪಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಸಮಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯಂದು ಎಂದಿನಂತೆ ಊಟ ಮಾಡಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಥಿ ಲೋಪವಾಗಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ತಿಥಿ ಅಧಿಕವಾದಾಗ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯಂದೇ ಪಾರಣೆ ಒದಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ದಿವಸ ಪಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ವ್ರತಸಮಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಧಾರಣೆಯ ದಿನದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

ವಿಷ್ಣುಪಂಚಕದ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ
ಆಚರಿಸುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ
ಧಾರಣಪಾರಣವ್ರತದ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು.
ಏಕಾದಶಿಯ ಉಪವಾಸದಂತಲ್ಲ.

ಅಂದರೆ, ಧಾರಣೆಯ ದಿವಸ ದೇವರ ಪೂಜೆ ಎಂದಿನಂತೆ
ಇರುತ್ತದೆ. ಅನ್ನದ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ
ಮಾಡಬಹುದು. ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯ ವಿರುತ್ತದೆ.
ಯತಿಗಳಿಗೆ ಹಸ್ತೋದಕವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಮನೆಗೆ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಬಡಿಸಬೇಕು. ಮನೆಯ
ಇತರ ಸದಸ್ಯರೂ ಈ ವ್ರತ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ
ಊಟ ಮಾಡಬೇಕು.

ತೀರ್ಥ ಮೂರು ಬಾರಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ವಾಯುದೇವರ
ತೀರ್ಥ, ಗುರುಗಳ ಪಾದೋದಕವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಗಂಧ
ಅಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ನೀರು, ಹಾಲು,

ಹಣ್ಣು, ಬೇಯಿಸಿದ ಪದಾರ್ಥ, ಅನ್ನ ಮುಂತಾದ ಯಾವುದೇ ಪದಾರ್ಥವನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸದೇ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರಾಹಾರ ಇರಬೇಕು.

ಅತ್ಯಂತ ಅಶಕ್ತಿ ಉಂಟಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೇಯಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಪದಾರ್ಥ ತಿನ್ನದೇ ನೀರನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬಹುದು. ಅದರಿಂದಲೂ ಅಸಾಧ್ಯವಾದಾಗ ಪಾನಕವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಅದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಾಗ ಹಾಲು, ಇನ್ನೂ ಕಷ್ಟವಾದಾಗ ಹಣ್ಣು. ಅದೂ ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಬೇಯಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ತಿನ್ನತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಈ ರಿಯಾಯತಿಯೂ ಅತ್ಯಂತ ಅಶಕ್ತಿ ಉಂಟಾದಾಗ ಮಾತ್ರ. ಪ್ರತೀ ಉಪವಾಸದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಆ ರೀತಿ ಎರಡು ದಿವಸಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದವರು ಈ ಧಾರಣಪಾರಣವ್ರತವನ್ನು ಹಿಡಿಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ನೀರು ಮುಂತಾದವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಾಗ
ವ್ರತಭಂಗವಾಗುವದು ನಿಶ್ಚಿತ. ಆದರೆ ಅವನ್ನೂ ಹೊಟ್ಟೆ
ತುಂಬ ತಿನ್ನದೇ, ಬೇಯಿಸಿದ ಪದಾರ್ಥವನ್ನೂ ಮುಟ್ಟದೇ
ಕೇವಲ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರನ್ನು ಸೇವಿಸುವದರಿಂದ ದೇವರು
ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ದೇವರ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ
ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆಗಳೇ ಮಾನದಂಡ.

ಹೀಗೆ ಇಡೀ ದಿವಸ ಉಪವಾಸ ಇರಬೇಕು.

ಪಾರಣೆಯ ದಿನದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

ಸರ್ವೇಷ್ಟೇವೋಪವಾಸೇಷು

ದಿವಾ ಪಾರಣಮಿಷ್ಯತೇ |

ಅನ್ಯಥಾ ಫಲಹಾನಿಃ ಸ್ಯಾತ್

ಖುತೇ ಧಾರಣಪಾರಣಮ್ |

ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲ ಉಪವಾಸಗಳಿಗೂ ಸಹ ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ
ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕೆ ಪಾರಣೆ. ಆದರೆ
ಏಕಾಂತರೋಪವಾಸವ್ರತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕೆ
ಪಾರಣೆಯಲ್ಲ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಪಾರಣೆ.

ಕಾರಣ, ಪಾರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಭೋಜನ ನೀಡಿ
ಪಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹಿಂದಿನ ದಿವಸ ಊಟ
ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸೂರ್ಯೋದಯದ ತಕ್ಷಣ
ಊಟ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಊಟದ
ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಭೋಜನವನ್ನು ನೀಡಿ ತಾನು ಊಟ
ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಧಾರಣೆ ಪಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನೇ
ಊಟಕ್ಕೆ ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ, ಅವರಿಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪಾರಣೆ ಸಾಧ್ಯ
ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸಬಹುದು.

ಧಾರಣ ಪಾರಣ ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲರೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ
ಭೋಜನವನ್ನು ನೀಡಿಯೇ ಊಟ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರಣ,

ಅವರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಮನೆಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತಿಲ್ಲ.
ಹೀಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಆ ದಿವಸ ಭೋಜನವನ್ನು ನೀಡಲು
ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಪಾರಣೆಯ ದಿವಸ ಉತ್ತಮವಾದ ಅಡಿಗೆಯನ್ನು
ಮಾಡಿಸಿ ದೇವರಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ವೈಶ್ವದೇವ
ಹಸ್ತೋದಕಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಕನಿಷ್ಠ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ದಂಪತಿಗಾದರೂ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನ ನೀಡಿ ಅವರಿಗೆ ಬಡಿಸಿ
ಅವರ ಊಟವಾದ ನಂತರ ಊಟವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.
ಪ್ರತೀದಿವಸ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆಯವರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಅಡಿಗೆ
ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ನೀವು ಮಾಡುವ ಮಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಯಾರು ಊಟ
ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಂತಹ ದಂಪತಿಗಳನ್ನೇ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.
ಆ ದಂಪತಿಗಳು ಸಜ್ಜನರಾಗಿರಲಿ, ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರಾಗಿರಲಿ.
ಅಂತಹವರಿಗೆ ಆಹ್ವಾನ ನೀಡಿ ಪ್ರತೀದಿವಸವೂ ಅವರಿಗೆ
ಅನ್ನದಾನವನ್ನು ಮಾಡುವದರಿಂದ ಶ್ರೀಹರಿ ತೃಪ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ತುಂಬ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಮಡಿಯವರನ್ನೇ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ, ಅದನ್ನು
ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವದಕ್ಕಿಂತ ನಿಮ್ಮ
ಮನೆಯ ಮಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ, ನೀವು ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನೇ ಯಾರು
ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರನ್ನು ಊಟಕ್ಕೆ ಕರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

ಇನ್ನು ಕೆಲಸದ ಒತ್ತಡ ಮುಂತಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮನೆಗೆ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ ಬಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ
ಇಲ್ಲ ಎಂತಾದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವ್ರತ ನಡೆಯುವಷ್ಟು ದಿವಸಕ್ಕೆ
ಬೇಕಾದ ಅಡಿಗೆಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ನೀಡಿ.

ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮ ಎಂದರೆ ವೇದ-ವೇದಾಂತಗಳ ಅಧ್ಯಯನ
ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾಪೀಠಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಅಡಿಗೆ
ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೇ ದಾನ ನೀಡಿ. (ಹಣ ನೀಡಿ ಸುಮ್ಮನಾಗಬೇಡಿ.
ಆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೇ ಕೊಂಡು ನೀಡಿ)

ಅನ್ನದಾನ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದು. ಮಹಾಫಲಪ್ರದವಾದದ್ದು.
ಧಾರಣ-ಪಾರಣೆಯ ವ್ರತದೊಂದಿಗೆ ಧಾರಣೆ ದಿವಸ ಮತ್ತು

ಪಾರಣೆಯ ದಿವಸ ಹೀಗೆ ಪ್ರತೀನಿತ್ಯವೂ ಅನ್ನದಾನವನ್ನು
ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಧಾರಣಪಾರಣವ್ರತದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಊಟ
ಮಾಡುವದನ್ನು ಬಿಡುವದು ಶ್ರೇಷ್ಠ.

ಅತ್ಯಂತ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ಬಂಧುಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿದ್ದು
ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಆ ದಿವಸ ಅಡಿಗೆಯ ಸಮಗ್ರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು
ದಾನ ನೀಡಿ ನೀವು ಬಂಧುಗಳ ಮನೆಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು.

ಮಠ, ದೇವಸ್ಥಾನ ಮುಂತಾದ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನೀವು
ಊಟಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ
ಭೋಜನಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಅಂತೂ ಧಾರಣೆಯ ದಿವಸ ಪಾರಣೆಯ ದಿವಸ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ
ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನ್ನದಾನ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು. ಏಕಾದಶಿ
ಹೊರತುಪಡಿಸಿ. ಏಕಾದಶಿಯಂದು ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ದಾನ
ಮಾಡಬಹುದು. ಅನ್ನದಾನವಿಲ್ಲ.

ವ್ರತದ ಸಮರ್ಪಣೆ

ಪಾರಣೆಯ ದಿವಸವೇ ಸಮರ್ಪಣೆ, ಧಾರಣೆಯ ದಿವಸವಲ್ಲ

ಈ ವ್ರತದ ಸಮರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಾರಣೆಯ ದಿವಸವೇ
ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಉಪವಾಸದ ದಿವಸವಲ್ಲ.

ಕಾರಣ, ಉಪವಾಸದ ದಿವಸ ವ್ರತ ಮುಗಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ.
ಪಾರಣೆಯಿಂದಲೇ ವ್ರತ ಮುಗಿಯುವದು. ಹೀಗಾಗಿ
ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಪಾರಣೆಯ ದಿವಸವೇ ಮಾಡಬೇಕು.

ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಧಾರಣಪಾರಣವ್ರತದ
ಸಮಾಪ್ತಿ ದ್ವಾದಶಿಯಂದೇ ಒದಗುತ್ತದೆ.

ಅಧಿಕಮಾಸದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ
ಧಾರಣಪಾರಣವ್ರತದ ಸಮಾಪ್ತಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ
ಚತುರ್ದಶಿಯಂದು ಒದಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಬಾರಿ
ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯಂದು. ಇದನ್ನು ಹಿಂದೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ವ್ರತಸಂಪೂರ್ತಿಗಾಗಿ ಎಂಟು ಕುಂಭದಾನ

ಏಕಾಂತರೋಪವಾಸೇನ

ಕುಂಭಾನಷ್ಟೌ ಪ್ರದಾಪಯೇತ್ |

ಸವನ್ಮಾನ್ ಕಾಂಚನೋಪೇತಾನ್

ಮೃನ್ಮಯಾನಥ ಕಾಂಚನಾನ್ |

ಧಾರಣಪಾರಣವ್ರತ ಮಾಡುವವರು ಈ ವ್ರತದ ಸಂಪೂರ್ತಿಗಾಗಿ ವ್ರತದ ಕಡೆಯ ದಿವಸ ಎಂಟು ತಂಬಿಗೆ ಅಥವಾ ಬಿಂದಿಗೆಗಳನ್ನು ವಸ್ತ್ರ ದಕ್ಷಿಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಆ ಬಿಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ತಂಬಿಗೆಗಳು ಮಣ್ಣಿನದ್ದಾದರೂ ಆಗಬಹುದು, ತಾಮ್ರ, ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರದದ್ದಾರೂ ಆಗಬಹುದು. ದೇವರು ಯಾವುದನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆಯೋ ಆ ಲೋಹದಿಂದ ಮಾಡಿಸಿ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಸಮಾಪ್ತಿಯ ದಿವಸ ದೇವರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಪೂಜೆಯ ನಂತರ ಕುಂಭ-ವಸ್ತ್ರಗಳ ದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ, ನಂತರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಭೋಜನವನ್ನು ನೀಡಿ ಅವರ ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಪಡೆದು ಊಟ ಮಾಡಬೇಕು.

ಊಟದ ನಂತರ ದೇವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಸದಾಚಾರಸ್ಮೃತಿಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮದಾಚಾರ್ಯರು ತಿಳಿಸಿರುವ ಅನುಸಂಧಾನದೊಂದಿಗೆ ಕರ್ಮಗಳ ಸಮರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅವುಗಳ ವಿವರಣೆಯ ಲಿಂಕುಗಳು ಇಂತಿವೆ –

ಲೇಖನಗಳು –

VNA181, VNA182, VNA183, VNA184, VNA185

ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು –

VNU181, VNU182, VNU183, VNU184, VNU185,

ದಾನ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರಾದ
 ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಂಡು ವ್ರತ
 ಸಂಪೂರ್ತಿಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಎಂದು
 ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು. ಆ ಹರಿದಾಸರ ವಾಣಿ ವ್ರತವನ್ನು
 ಸಂಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ದೇವರು ನಿಮಗೆಲ್ಲರಿಗೆ ಧಾರಣಪಾರಣವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡುವ
 ಶಕ್ತಿ ಸೌಭಾಗ್ಯಗಳನ್ನು ಕರುಣಿಸಲಿ, ಆ ವ್ರತವನ್ನು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ
 ಶುದ್ಧವಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಮಾಡಿಸಿ ಅದರ ಫಲವಾಗಿ
 ಸಕಲ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ
 ವೈರಾಗ್ಯ, ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ತತ್ವಜ್ಞಾನ, ನಿರ್ಮಲವಾದ
 ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಕರುಣಿಸಲಿ ಎಂಬ ಹಾರೈಕೆಯೊಂದಿಗೆ

— ವಿಷ್ಣುದಾಸ ನಾಗೇಂದ್ರಾಚಾರ್ಯ